

Bijlage VMBO-GL en TL
2019

tijdvak 2

maatschappijkunde CSE GL en TL

Bronnenboekje

tekst 1

Moeder verbijsterd: “Mensen filmden mijn kind toen het werd aangereden.”

Iemand fotograferen die is aangereden. Politici en agenten kunnen er met hun verstand niet bij. Deze zomer vonden omstanders het nodig om foto's te maken na een aanrijding. Dit tot groot verdriet van de nabestaanden.

De moeder van het slachtoffer, die haar naam liever niet in de krant heeft, richt zich in een oproep op sociale media direct tot de filmers. Wie zijn zij en wat zijn ze met de foto's van plan? Uit respect voor haar kind wil de vrouw geen verdere toelichting geven op haar verhaal. Wel vindt ze het prima dat deze krant haar oproep oppakt.

Sensatiebeluste voorbijgangers die ernstige ongelukken en rampen filmen: het is een veelbesproken onderwerp. Sommige Tweede Kamerleden zijn dit gedrag zo beu dat ze aan de minister hebben gevraagd of zij strafrechtelijk kunnen worden aangepakt.

“Vreselijk. Leed op leed. Wat bezielt mensen?”, reageert Madeleine van Toorenburg (CDA) op de filmers. “Het is nu wel de vraag wat er met de beelden wordt gedaan. Dit is precies waarom er snel regelgeving moet komen. Het liefst zie ik een stevige strafbepaling waarmee deze mensen kunnen worden aangepakt.”

Volgens de politie is dit soort ramptoerisme ‘van alle tijden’. “Maar door de komst van de smartphone is er wel het een en ander veranderd. De smartphone is een werkelijkheid waar we mee moeten leven, en met mensen die filmen dus ook.”

De afgelopen tijd hebben meerdere politiemensen in de media een oproep gedaan. “Ga niet filmen als wij een leven aan het redden zijn, en al helemaal niet als je daarmee de rest van het verkeer in gevaar brengt”, legt een woordvoerder uit.

“Filmen als je achter het stuur zit is gewoon strafbaar. Maar beelden kunnen vervolgens ook een enorme impact op slachtoffers, familie, bekenden of nabestaanden hebben. Dus onze oproep: denk na over wat je filmt en wat je ermee doet!”

naar: www.bd.nl van 28 augustus 2018

tekst 2

Vorbijgangster (52) legt uit waarom ze een ongeluk filmde

Of ze bang is voor negatieve reacties? Welnee, het filmen van heftige ongelukken 'hoort nu eenmaal bij deze tijd'. De voorbijgangster was een van de vele mensen die de nasleep van het ongeval op beeld vastlegde. Om automobilisten te waarschuwen voor een verkeerschaos, maar ook om zoveel mogelijk aandacht te krijgen op sociale media. "Ik vind het stiekem ook wel leuk als grote en belangrijke kanalen mijn berichten retweeten."

Zij benadrukt niemand te willen kwetsen en zegt er altijd goed op te letten of er geen schokkende details op haar filmpjes te zien zijn. Waarom ze het nodig vindt haar verhaal te vertellen? "Ik begrijp de reacties, maar ik vind ook dat we met z'n allen vrij krampachtig doen over dit soort dingen. Zelf snap ik best dat zoveel mensen het gefilmd hebben. Het is iets heftigs, iets ernstigs, de mensen hebben het recht om te weten wat er in hun wereld gebeurt."

De politie is woedend over het gedrag van de filmers en roept hen op eens goed na te denken waar ze mee bezig zijn. De voorbijgangster, een fanatieke Twitteraar, voelt zich niet persoonlijk aangesproken.

naar: www.ad.nl van 8 augustus 2018

tekst 3

Ahmed Aarad: ramptoerisme live vanaf de bank

Je zult mij niet zien schrijven over aanslagen op het moment dat er iets gebeurt. Geen foto's, geen filmpjes of livestreams. Nooit niet. Ik weiger mee te werken om het lijden van mensen in beeld te brengen voor de clicks die het oplevert.

Veel onlinemediabedrijven tuimelen over elkaar heen om de beelden op hun websites, het liefst live, te plempen¹⁾. Ze zitten 24/7 klaar om bij het minste of geringste direct in te springen en beelden te tonen. Waarom? Omdat juist dit lijden heel snel heel veel knaken²⁾ oplevert.

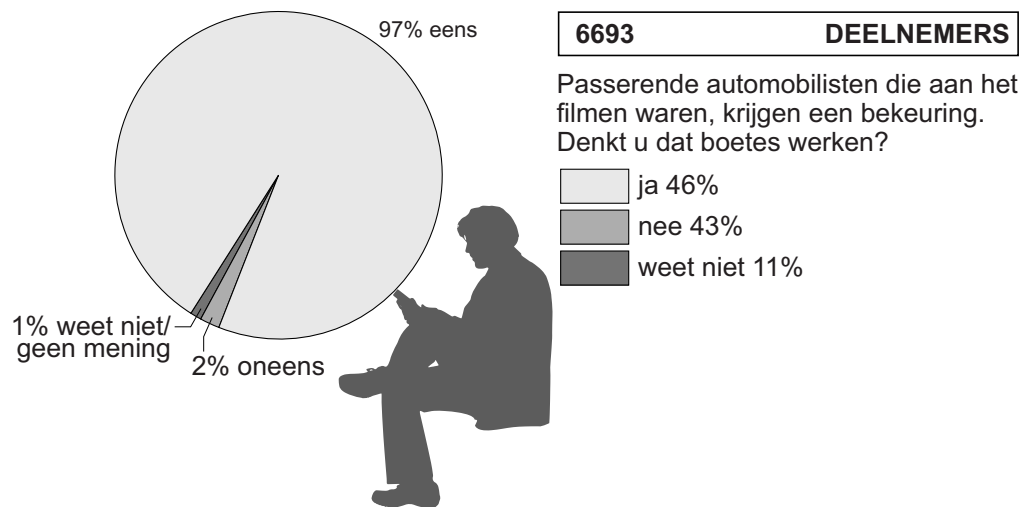
Dat wij massaal en met z'n allen op deze beelden klikken, zegt ook iets over jou en mij en onze maatschappij. We kennen haast geen morele grenzen meer. We slikken alles massaal zonder enige kritiek of vraag waar dit eigenlijk goed voor is. Normen en waarden zijn zaken waar we over praten, maar die we vrijwel nooit toepassen. Zeker niet als je naar een filmpje kunt kijken dat jou weer even van entertainment voorziet.

noot 1 met plempen wordt hier het plaatsen van beelden op internet bedoeld

noot 2 met knaken wordt geld bedoeld

naar: www.saltmines.nl van 17 augustus 2017

STELLING VAN DE DAG
ongelukken filmen smakeloos

naar: www.telegraaf.nl van 7 augustus 2018

tekst 4

Rode Kruis: stop met filmen van ongelukken, ga liever helpen

Het moet afgelopen zijn met het filmen van gewonden na een ongeluk, zegt het Rode Kruis. De hulporganisatie stelt dat 90 procent van de Nederlanders het onacceptabel vindt en begint vandaag een campagne op sociale media.

“Het filmen van heftige situaties met een telefoon lijkt soms wel een soort reflex geworden”, zegt Nico Zuurmond van het Rode Kruis. “Je kunt de tijd die je gebruikt om te filmen ook benutten om 112 te bellen en eerste hulp te verlenen. Want juist dat is in die eerste minuten na een ongeluk van levensbelang.”

Vrijdag kregen 45 automobilisten een bekeuring toen ze een ongeluk op de A58 filmden of fotografeerden. Eerder die week filmden omstanders door een ruit van een restaurant hoe een man werd gereanimeerd. Tot woede van een agent, die er een blog op Facebook over schreef.

“Het gebeurt vrijwel continu, overal waar we komen”, zei de Nederlandse Politiebond zaterdag als reactie op deze gebeurtenissen. “Er lijkt geen grens te zijn”, voegde politievakbond ACP eraan toe. Agenten zeggen machteloos te staan tegen filmende omstanders: filmen op de openbare weg is niet verboden, het bedienen van een smartphone tijdens het rijden wel.

naar: www.nos.nl van 6 november 2018